

PISANA PRIPRAVA

za izvedbu radionice

RADIONICU IZRADILA: Ivana Kelava, magistra edukacije matematike i informatike

1. Priprema za izvođenje radionice

Škola: OŠ Ljudevita Gaja, Osijek	Nastavni predmet: INFORMATIKA
Mjesto: Osijek	Razred: 5.b Zanimanje: učiteljica inf.
Nadnevak: 08.02.2022.	
Tema: Zaštita privatnosti na internetu	
Predviđeni broj sati za realizaciju teme: 1 školski sat	
Naziv radionice: Moj profil=moja sigurna zona	
Cilj radionice:	Kroz niz aktivnosti, učenici će uvidjeti potencijalne opasnosti korištenja raznih društvenih mreža i usluga na internetu te će naučiti pravilno reagirati na iste
Odgojno-obrazovni ishodi radionice:	D.5.1 Nakon pete godine učenja predmeta Informatika u domeni e-Društvo učenik analizira etička pitanja koja proizlaze iz korištenja računalnom tehnologijom.
Očekivanja međupredmetnih tema radionice:	A.2.1. Pridaje važnost ljudskim pravima i odgovornostima A.2.2. Navodi primjere kršenja i načine zaštite ljudskih prava u svakodnevnim situacijama
Odgojno-obrazovni ishodi radionice:	Načini provjere odgojno-obrazovnih ishoda radionice:

<p>1. Učenici diskutiraju važnost zaštite osobnih podataka na internetu</p> <p>2. Učenici prepoznaju različite oblike elektroničkog nasilja na društvenim mrežama</p> <p>3. Učenici diskutiraju važnost preventivne zaštite od svih oblika nasilja na društvenim mrežama</p>	<p>1. Vođena diskusija</p> <p>2. Rješavanje nastavnog listića sa zadacima</p> <p>3. Igra ponavljanja</p>
--	--

Oblici vrednovanja		
Vrednovanje za učenje:	Vrednovanje kao učenje:	Vrednovanje naučenog:
Igra ponavljanja, nastavni listić	Vrednovanje dizanjem palčeva	-

Oblici rada: Frontalni rad, individualni rad
Nastavne metode: Metoda razgovora, metoda individualnog rada
Suodnos: -
<p>Literatura, izvori i alati (za nastavnika):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kurikulum nastavnog predmeta informatika za osnovne škole i gimnazije, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Zagreb, 2018. • Kurikulum međupredmetne teme Građanski odgoj i obrazovanje za osnovne i srednje škole, Ministrastvo znanosti i obrazovanja, Zagreb, 2019. • Centar za sigurniji internet: https://csi.hr/ • Medijska pismenost- abeceda za 21. stoljeće: https://www.medijskapismenost.hr/ • Papir • Post-it papirići • Projektor • Računalo • Zvučnici • Magneti • olovke
<p>Literatura, izvori i alati (za učenika):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Centar za sigurniji internet: https://csi.hr/ • Medijska pismenost- abeceda za 21. stoljeće: https://www.medijskapismenost.hr/ • Olovke • Post-it papirići

3. Tijek izvođenja radionice

1. Priprema

1.1. Materijalno-tehnička priprema (2 min)

Pripremam radno mjesto, pozdravljam učenike i predstavljam se te pokrećem računalo i projektor.

1.2. Sadržajna priprema (8 min)

Objašnjavam učenicima kako ćemo igrati igru *Oluja ideja* i objašnjavam im pravila igre; napišem im pojam i pričvrstim ga magnetom za ploču, a oni bi trebali na papiriće napisati svoje asocijacije vezane za taj pojam i pričvrstiti ih na ploču oko pojma koji sam ja stavila. Na ploču postavljam pojam *Internet* te zamolim učenike da napišu svoje asocijacije na taj pojam. Zajedno prokomentiramo napisane pojmove i povezujemo ih s internetom (učenike potpitanjima navodim na društvene mreže).

1.3. Motivacija (5 min)

Zamolim učenike za malo pozornosti te im puštam videozapis na temu internet predatora: https://www.youtube.com/watch?v=Tw1L_fghorY (*Prilog 1*).

Zajedno pogledamo videozapis i kratko ga prokomentiramo (bitno je da učenici shvate što se dogodilo djevojčici u videozapisu te koja je bila poruka videa).

Upitam učenike koriste li oni društvene mreže i ukoliko koriste, koje koriste. Napominjem im kako je zakonska dobna granica za otvaranje profila na društvenim mrežama 13 godina te im naglašavam kako je otvaranje profila prije navedenih godina kršenje zakona iako prilikom otvaranja profila nema provjere godina. Pokušavam kod učenika probuditi svijest o poštivanju zakonskih regulativa kako bi postali odgovorni članovi društva.

2. Središnji dio

(5 min)

Podijelim učenicima radne listiće (*Prilog 2*) te im pojasnim zadatak. Zamolim ih da, obzirom da smo prethodno pričali o profilima na društvenim mrežama, na radni listić nacrtaju kako smatraju da bi trebao izgledati profil na nekoj od društvenih mreža koji bi što više odgovarao zahtjevima za sigurno i odgovorno korištenje društvenih mreža, a koji bi i oni kroz nekoliko godina mogli koristiti. Potrebno je skicirati sliku profila, osobne podatke koji bi bili vidljivi na profilu, otprilike koliko prijatelja/pratitelja bi bilo realno imati (odgovara li broj prijatelja/pratitelja na društvenim mrežama broju poznanika u stvarnom životu) te što bi bilo u redu objavljivati. Dok učenici skiciraju zamišljeni profil na radni listić, obilazim ih i pojašnjavam ukoliko ima nedoumica vezanih za zadatak.

3. Vježbanje

(10 min)

Nakon što su skicirali zamišljeni profil na radni listić, prozovem nekoliko učenika da pojasne što su nacrtali te ih pitam slijedeća pitanja:

- Jesu li za sliku profila postavili osobnu fotografiju korisnika ili, primjerice, sliku ljubimca, avatara iz igrice i sl.?
- Smatraju li da je bolje imati osobnu fotografiju kao sliku profila ili ipak ne te zašto?
- Koje osobni podaci su dostupni na profilu? Za koje osobne podatke smatraju da je sigurno dijeliti ih na društvenim mrežama?
- Smatraju li bitnim poznavati sve prijatelje/pratitelje na društvenim mrežama?
- Je li u redu dijeliti fotografije ili videozapise sebe i svojih bližnjih na internetu?

Kako učenici odgovaraju na navedena pitanja, pokušavam ih pitanjima i primjerima navesti na razmišljanje koje se potencijalne opasnosti mogu kriti u aktivnom korištenju društvenih mreža i u nepromišljenom dijeljenju osobnih podataka na istim. Cilj radnog listića je djelovati preventivno na svijest učenika vezano za dijeljenje osobnih podataka i opasnosti koje se kriju iza toga.

4. Ponavljanje

(10 min)

Prikazujem učenicima na prezentaciji (*Prilog 3*) nekoliko zanimljivih statističkih podataka vezanih za sigurnost na internetu. Zajedno ih prokomentiramo. Upitam učenike jesu li ih iznenadile takve brojke ili su ih očekivali. Ponovno učenicima naglasim važnost poštivanja dobne granice prilikom otvaranja profila na društvenim mrežama kao i važnost lijepog i sigurnog komuniciranja na istima.

5. Provjeravanje usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda

(5 min)

Kako bismo ponovili sve o čemu smo prethodno na satu pričali i kako bismo što bolje utvrdili pravila za sigurnije korištenje interneta, zamolim učenike da se ustanu s radnih mjesta kako bismo odigrali jednu kratku igricu provjere usvojenog znanja.

Objasnim im kako ću im pročitati nekoliko tvrdnji, a oni će nakon svake tvrdnje, ukoliko se slažu s tvrdnjom ostati stajati, a ukoliko se ne slažu s tvrdnjom čučnuti. Tvrdnje su sljedeće:

- ✓ Sasvim je u redu prihvatiti zahtjev za prijateljstvom svake osobe koja nam ga pošalje. (NETOČNO)
- ✓ U redu je napisati i pomalo uvredljiv komentar na nečiju fotografiju ili objavu ukoliko smatramo da je taj komentar šaljiv i smiješan. (NETOČNO)
- ✓ Na profilu na društvenim mrežama ne bismo trebali iznositi podatke kao što je adresa ili broj mobitela. (TOČNO)
- ✓ Sigurno je dopisivati se s nepoznatim osobama koje mi se javljaju na društvenim mrežama ukoliko ne odajem nikakve osobne podatke. (NETOČNO)
- ✓ Ne bismo trebali objavljivati fotografije svojih prijatelja ukoliko ih ranije nismo pitali za dopuštenje. (TOČNO)

Po potrebi dodatno pojasnim neku tvrdnju.

Ukoliko preostane vremena, pogledamo sljedeći videozapis:

<https://www.youtube.com/watch?v=zXxXfCbW0ss> (Prilog 4) i kratko ga prokomentiramo i prodiskutiramo.

Evaluaciju sata radimo podizanjem okretanjem palčeva gore ili dolje kao reakciju na tvrdnju:

Osjećao/la sam se ugodno na radionici te sam naučio/la nešto novo.

Prilog:

RADNI LISTIĆ- profil na društvenoj mreži

SLIKA PROFILA:	OBJAVE:
OSOBNI PODACI:	
PRIJATELJI/PRATITELJI:	

